

EFICIENTIZAREA PREDĂRII LIMBII ROMÂNE PRIN IMPLEMENTAREA RESURSELOR DIGITALE

Victoria VÎNTU

*Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” (Republica
Moldova)*

Rezumat

Familiarizarea cu resursele digitale și încorporarea acestora în demersul didactic reprezintă un imperativ al prezentului. Platformele educaționale, aplicațiile, resursele online, considerate alternativă pentru lecția tradițională, devin, în contextul realităților de astăzi, condiția indispensabilă a unui proces didactic eficient. Acestea asigură flexibilitate, originalitate, acces continuu la informații, creativitate, coerență, dinamică și eficiență.

Utilizarea adecvată a resurselor digitale nu doar ca design educațional, dar și ca metodă didactică eficientă în asigurarea interactivității procesului de studii este un aspect definitoriu al lecției moderne. Profesorul, însă, optând pentru implementarea unei anumite platforme online, va tinde să construiască un demers didactic personalizat, evitând riscul de automatizare. Opțiunea pentru o anumită platformă online sau mijloc audio-vizual este dictată de specificul grupului țintă, de obiectivele urmărite, de volumul de informații ce urmează a fi asimilate, precum și de complexitatea acestora.

În demersul dat, voi aborda modele de lecții de limba română nivel B2/ C1, argumentând importanța resurselor digitale în eficientizarea procesului de studii. Grupul țintă reprezintă medicii autohtoni alolingvi care posedă cunoștințe de bază de limbă română și tind să-și valorifice competențele lingvistice, asimilând, totodată și terminologia medicală. Cursul este structurat în baza principiului comunicativ-funcțional, care presupune cizelarea abilităților de receptare și exprimare a mesajelor scrise și orale, astfel, competențele-cheie ce urmează a fi achiziționate și valorificate sunt: sociolingvistică, lingvistică și pragmatică.

Aplicarea corectă a tehnologiilor informaționale în cadrul unei lecții de limbă română ca limbă nematernă duce la facilitarea și eficientizarea procesului educațional, precum și la dezvoltarea potențialului studentului.

Cuvinte-cheie: didactica modernă, limbaj medical, resurse digitale

INTRODUCERE

Evoluția continuă a tehnologiilor informaționale, dezvoltarea echipamentelor tehnice și a rețelelor de telecomunicații au dus la modernizarea sistemului educațional. În contextul realităților de astăzi, se urmărește informatizarea educației, încorporarea resurselor digitale în procesul de instruire fiind inevitabilă. Perioada studiilor online a motivat cadrele didactice să exploreze minuțios potențialul resurselor informaționale. A fost reevaluată și conștientizată eficiența acestora în procesul de predare- învățare. „Modul de integrare a aplicațiilor online în activitățile didactice

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-Non-Commercial 4.0. International License

depinde în foarte mare măsură de competențele digitale și pedagogice ale profesorilor și de creativitatea acestora în designul educațional al resurselor și activităților de învățare.” [1]

Specificul cursului de limbă română în grupele de medicinisti alolingvi derivă din primordialitatea manifestată de domeniul medical pentru toate culturile și la orice etapă de evoluție. Medicina este știința care îmbină subtil teoria și practica, iar terminologia medicală este o fuziune a noțiunilor științifice cu elemente ale limbii comune. Limbajul medical este unul pragmatic, a cărui asimilare nu se reduce la memorarea seacă de termeni, dar implică socializare. Studentul se familiarizează mai ușor cu vocabularul specializat medical atunci când este plasat în situații concrete de comunicare profesională: medic- pacient, asistent- pacient, medic- asistent. Discursul didactic contextualizat facilitează comprehensiunea structurii, complexității gramaticale a limbii, dar și propune setul de acte de vorbire indispensabile comunicării profesionale.

În acest context, potențialul didactic al tehnologiilor informaționale, al mijloacelor audio-vizuale este foarte valoros. Utilizarea resurselor digitale oferă profesorului oportunitatea de a-și diversifica metodologia didactică, de a crea un climat propice studiului, de a suscita interesul publicului, de a conferi demersului său spontanitate și originalitate. Mijloacele audio-vizuale, platformele educaționale, aplicațiile didactice prezintă posibilitate de proiectare a lecției în baza unei varietăți bogate de activități interactive și materiale autentice. De menționat potențialul unor platforme, precum: *canva*, *crello*, *wardwall*, *learningapps*, *wheeldecide* ș.a. Utilizarea adecvată a acestora facilitează procesul de instruire, captând atenția studentului și motivându-l să gândească critic, dar și creativ, să cerceteze pentru a se bucura de propriile descoperiri și a veni cu propriile produse digitale.

METODOLOGIE

Lecțiile de limbă română, online sau offline, sunt centrate, în cazul medicinștilor alogloți, pe valorificarea competenței lingvistice, ce include „cunoștințele și capacitățile lexicale, gramaticale, semantice, fonetice și ortografice specifice sistemului unei limbi, independent de valoarea sociolingvistică a variațiilor sale și de funcțiile pragmatice ale realizărilor sale.” [2] Subliniem, de-asemena, importanța competențelor pragmatice, socio-culturale (componente ale competenței de comunicare) ce facilitează procesul de îmbogățire a vocabularului și asimilarea terminologiei medicale românești.

Studentii posedă limba română, nivel B2, ceea ce înseamnă că sunt apti „să înțeleagă ideile principale din texte complexe pe teme concrete sau abstracte, să comunice cu un anumit grad de spontanitate și de fluentă, încât conversația cu un locutor nativ să nu presupună efort pentru nici unul dintre interlocutori; să se exprime clar și detaliat asupra unei game largi de subiecte.” [2] Obiectivul cadrului didactic este să dezvolte aceste competențe, dar și să inițieze o incursiune în comunicarea medicală. Termenii sunt asimilați gradual, în contexte, iar pentru a eficientiza acest proces, profesorul va apela la resursele web, propunând studenților materiale autentice.

Selectând un document audio sau video, cadrul didactic va fi precaut la conținutul și calitatea acestuia, pentru a asigura comprehensiunea textului și recepționarea corectă a mesajului. Se va ține cont de dimensiunea documentului, accesibilitatea limbajului, debit și intonație, optând, îndeosebi, pentru emisiuni TV sau radio, documentare, înregistrări audio ș.a. Aceste materiale vor

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-Non-Commercial 4.0. International License

completa perfect informațiile fixate în manualele de bază și vor face lecția mai dinamică și mai atractivă.

„Utilizând limbajul vizualizant creativ, prin imaginație/ imaginar se generează o idee, o stare, un sentiment. Prin concentrare și focalizare dăm energie motivației învățării de a realiza ceva concret, de a atinge obiectivul propus – fie el *fizic* (confort, energie vitală), *emoțional* (satisfacție), *mental* (capacitate de învățare) și *spiritual* (seninătate).” [3]

Conținutul propus trebuie să acopere nevoile specifice ale studenților (stomatologie, medicină, farmacie), contribuind astfel la sporirea interesului, motivației de studiu. Profesorul va opta pentru activități practice și interactive, studiu de caz, dezbateri, axate pe cultivarea competențelor de comunicare profesională. Subiectele abordate vor viza domeniul medical, terminologia de specialitate.

Potențăm cele afirmate, propunând drept exemplu un set de activități la teme, incluse în programul de studii al mediciniștilor alogloți:

I. *Tensiunea arterială*

1. Vizionați filmul: [Măsurarea tensiunii arteriale – YouTube](#). În baza informației audiate, notați: componentele unui tensiometru manual și pașii de măsurare a tensiunii arteriale.
2. Răspundeți la întrebări, accesând platforma [Wheel Decide](#).
3. Formați îmbinări, utilizând lexemele propuse (<https://learningapps.org/>).
4. Completați spațiile libere cu termenii din vocabularul studiat (<https://learningapps.org/>).

II. *Jurământul lui Hippocrate*

1. Ascultați Jurământul lui Hippocrate depus de către studenții USMF „Nicolae Testemițanu” ([Depunerea jurământului de medic și de farmacist, promoția 2018 \(4\) - YouTube](#)).
2. Rezolvați rebusul ([VOCABULAR. JURĂMÂNTUL LUI HIPPOCRATE - Crossword \(wordwall.net\)](#)).

III. *Profesia de medic*

1. Vizionați reportajul ([Medicii schimbării: Alexandru Covaciu - YouTube](#)) și răspundeți la întrebările propuse:
  - Cine este Alexandru Covaciu?
  - Ce crez îl ghidează pe Alexandru în activitatea sa?
  - De ce eroul reportajului nu a devenit sportiv profesionist?
  - Care este obiectivul rezidentului în activitatea sa de zi cu zi?
  - În ce constă proiectul „sănătate rurală”?
  - Ce opinie are Alexandru despre educația medicală din România?
2. Restabiliți ordinea cuvintelor și identificați maxima despre importanța medicinei. (<https://learningapps.org/>)

De remarcat faptul că platformele sus menționate nu doar oferă posibilitatea de a crea propriile activități, dar și de a profita de materialele postate de profesorii din instituții de învățământ din întreaga lume. Astfel, efortul cadrului didactic se va reduce la identificarea sursei potrivite, selectarea materialului ce va corespunde așteptărilor studentului. Drept exemplu, menționăm activitățile propuse la tema: Fonetica limbii române:

ACROSS

www.across-journal.com

ISSN 2602-1463

Vol. 4 (2) 2021 Contemporary Challenges in Teaching Romanian as a Second Language

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-Non-Commercial 4.0. International License

- [https://wordwall.net/ro/resource/3754649/cuvinte-cu-ce-ci-ge-gi-che-chi-ghe-ghi](https://wordwall.net/ro/resource/3754649/cuvinte-cu-ce-ci-ge-gi-che-chi-ghe-ghi;);
- <https://wordwall.net/ro/resource/3746348/foneticaconsolidare>;
- <https://wordwall.net/ro/resource/3506899/identifică-diftongii-triftongii-și-vocalele-în-hiat-din>;
- <https://learningapps.org/758082>;
- <https://learningapps.org/753357>;
- <https://quizlet.com/13336850/diftongi-triftongi-hiat-flash-cards/>

Opțiunea pentru o anumită aplicație, îmbinarea a mai multe resurse în cadrul aceleiași lecții denotă arta profesorului, perspectiva sa asupra procesului de predare- învățare- evaluare. Acesta va ține cont de raportul cantitate/ calitate, evitând excesul ce poate duce la monotonie.

Fiecare activitate, proiectată cu ajutorul tehnologiilor informaționale, este eficientă într-o anumită etapă a lecției. De exemplu: jocurile online captează atenția studenților și le suscită interesul pentru subiectul propus; aplicațiile ce implică prezentări interactive, cu materiale video inserate sunt binevenite în procesul de predare a temei noi; activitățile în baza materialelor video sunt eficiente la etapa de consolidare a cunoștințelor.

REZULTATE

Resursele digitale contribuie la eficientizarea procesului de asimilare a limbii române și a terminologiei medicale. Studenții sunt îndemnați să utilizeze tehnologiile informaționale pentru a-și consolida cunoștințele și a achiziționa noi informații, pentru a-și cultiva competența digitală în scopul creării propriilor produse. În cazul cursului de limba română ținut în grupele de studenți alogloți, acestea includ: înregistrări audio sau video ale dialogurilor medic/ pacient; prezentări în PowerPoint, Canva, Prezi; portofolii digitale sau postere, realizate individual, în perechi sau în grup.

Una dintre dimensiunile definiției ale platformelor virtuale este cea comunicativă. Este posibilă gestionarea cursurilor, efectuarea în grup a activităților propuse, schimbul de opinii atât între colegi, cât și cu profesorul. În cazul unei lecții de limba română, aceste facilități sunt esențiale în valorificarea competenței lingvistice.

De apreciat este posibilitatea de a desfășura cursurile atât sincron, cât și asincron, de a evalua, în timp real, competențele dobândite. Un exemplu elocvent în acest sens sunt platformele microsoft forms, google forms, socrative, care asigură un feedback imediat, constructiv, reprezentând o metodă de evaluare formativă obiectivă.

CONCLUZII

„În situațiile de învățare cu ajutorul computerului și multimedia, comunicarea liniară, biunivocă student- profesor este înlocuită cu secvențe didactice în care profesorul, în calitate de mediator, își pierde statutul de unic deținător și transmițător (fie și în manieră interactivă) de cunoștințe și îl dobândește pe cel de organizator al întâlnirii dintre cunoaștere și subiectul care învață.” [4]

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-Non-Commercial 4.0. International License

Tehnologiile informaționale reprezintă o resursă didactică inepuizabilă. Proiectându-și lecția, profesorul va opta pentru conținutul, metoda, mijloacele care vor acoperi nevoile studenților. Varietatea resurselor digitale (medii virtuale, instrumente digitale, materiale de învățare în format digital, tehnologii emergente) asigură un proces de instruire axat pe interactivitate, creativitate și gândire critică. Însă, ca orice fenomen ce presupune inovare, acestea manifestă și unele lacune, precum: nivelul redus de conștientizare a beneficiilor internetului; frica de nou care reduce motivarea cadrelor didactice de a renunța la metodele tradiționale familiare în favoarea celor moderne; dependența de condițiile tehnice, de echipament.

Resursele digitale reprezintă o alternativă la problematica identificării căilor inovative de instruire. În cadrul cursului de limbă română destinat mediciniștilor alogloți, acestea au un rol important în diversificarea metodelor și tehnicilor didactice și contribuie la pregătirea lingvistică a studenților, la formarea competenței de comunicare profesională.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

- [1] G. Grossec, D. Crăciun, „Ghid practic de resurse educaționale și digitale pentru instruire online. Timișoara: Editura Universității de Vest, 2020,
[Ghidpracticderesurseeducationalesidigitalepentruinstruireonline.pdf \(ise.ro\)](#) (ultima accesare: 14.08.21)
- [2] Consiliul Europei. Cadrul European de Referință pentru limbi: învățare, predare, evaluare. Chișinău: Tipografia Centrală, 2003.
- [3] I. Neacșu, „Metode și tehnici de învățare eficientă. Fundamente și practici de succes”. București: Polirom, 2015.
- [4] M. Bocoș. Instruirea interactivă. Iași: Polirom, 2013.